

นักวิชาการวิพากษ์ที่โอดอาร์น้ำ 'ไร้กรอบ-ขาดเนื้อหา' ระวังฟ้องร้องกันนั้ว!!

ทีมข่าวเศรษฐกิจ. นักวิชาการวิพากษ์ที่โอดอาร์น้ำ ไร้กรอบ-ขาดเนื้อหา ระวังฟ้องร้องกันนั้ว. มติชน. 30 กรกฎาคม 2555, หน้า 17.

หลังจากรัฐบาลโดยคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ได้เปิดให้เอกชนและบริษัทที่สนใจเข้ารับรายละเอียดในการเสนอกรอบแนวคิด เพื่อออกแบบก่อสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและระบบแก้ไขปัญหามลพิษของประเทศไทย (ทีโออาร์) หรือ Conceptual Plan พร้อมทั้งเอกสารประกอบหมายเลข 1, 2, 3 ที่เป็นแผนแม่บทสำหรับบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนที่จัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคมที่ผ่านมา

โดยเนื้อหาในทีโออาร์ได้ระบุคุณสมบัติของผู้ที่จะเสนอว่า จะต้องเป็นนิติบุคคลหรือกลุ่มของนิติบุคคล ซึ่งหากเป็นบริษัทต่างชาติที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย จะต้องได้รับการรับรองจากสถานทูต แต่หากมีความประสงค์ขอยื่นเป็นบริษัทร่วมค้า จะต้องมีมูลค่าการก่อสร้างของโครงการของแต่ละบริษัทร่วมค้าไม่น้อยกว่า 2 พันล้านบาท และหากเป็นบริษัทเดี่ยวจะต้องมีมูลค่าโครงการไม่น้อยกว่า 3 หมื่นล้านบาท ในช่วงเวลา 10 ปี

ส่วนรายละเอียดของข้อเสนอที่เอกชนจะต้องยื่นต่อรัฐบาลจะต้องมีบทสรุปของผู้บริหาร และต้องทำกรอบแนวคิดมาเสนอ โดยเอกชนจะต้องออกแบบจำลองทางคณิตศาสตร์แผน

งานและโครงการในการเพิ่ม ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำ พร้อมทั้งแผนงานเตือนภัยและระบบการเตือนภัยมาด้วย

แต่เอกสารประกอบ ซึ่งแสดงรายละเอียดของ 8 แผนงานของกลุ่มน้ำเจ้าพระยา และพื้นที่ลุ่มน้ำอื่นๆ 17 ลุ่มน้ำ ที่เอกชนสามารถเลือกเสนอแผนใดแผนหนึ่ง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการ ซึ่งประกอบไปด้วยหัวหน้าส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิของไทยเลือกนั้น มีเพียงการแจกแจงพื้นที่ดำเนินการโดยประมาณการ งบประมาณ หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการ และระยะเวลาในการดำเนินงานโดยในแต่ละเรื่องจะแนบแผนที่ประเทศไทยและแม่น้ำสายหลักมาประกอบเท่านั้น

และที่สำคัญที่สุด ซึ่งถือเป็นหัวใจของการดำเนินการในโครงการต่างๆ นั้น คือ รายละเอียดและขอบเขตของการทำงาน ซึ่งปรากฏว่าร่างทีโออาร์ฉบับดังกล่าว ไม่ได้ให้รายละเอียดและขอบเขตการดำเนินงานของพื้นที่ลุ่มแม่น้ำอื่นอีก 17 ลุ่มน้ำในเอกสารประกอบด้วยเลย จึงเป็นที่มาของคำวิพากษ์วิจารณ์และมีคำถามเกิดขึ้นมากมาย

อย่างไรก็ตาม เรื่องดังกล่าววนายพลอด ประสพ สุรัสวดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ได้ชี้แจงให้เอกชนทราบว่า หากต้องการ

รายละเอียดเพิ่มเติมของหน่วยงานใด ให้เอกชนดำเนินการเอง และหากไม่ได้รับความสะดวกจากหน่วยงานนั้น ให้ทำหนังสือแจ้งมาที่ กบอ. เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเอกชนที่ได้รับคัดเลือกจะมีเวลาในการหาข้อมูล รวมทั้งจัดทำกรอบแนวความคิดภายในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2555 เท่านั้น

นายสุวัฒน์ เชาว์ปรีชา นายกสสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (วสท.) ในฐานะที่เป็นนักวิชาการและวิศวกรมืออาชีพ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการของรัฐบาลในครั้งนี่ว่า หลักการของ Conceptual นั้น ควรจะประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

- 1.การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์สังคม
- 2.การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 3.ต้องเสนอกรอบแนวความคิดของการทำโครงการ

โดยทั้ง 3 ส่วนจะต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลได้เสนอแผนแม่บทมา ก็จะต้องเสนอให้สอดคล้องว่า ควรจะมีการก่อสร้างที่ไหนอย่างไร ตรงไหน ขนาดพื้นที่เท่าไร มีความเป็นไปได้อย่างไร และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจะอย่างไร

แต่ร่างที่ไออาร์ของรัฐบาลไม่มีความชัดเจน และไม่มีการกำหนดรายละเอียดอะไรเลย ว่า อะไรควรอยู่ตรงไหน อย่างไร ซึ่งรัฐบาลต้องการให้เอกชนเสนอโครงการกันมาเอง ต่างคนต่างนำเสนอ ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่ยากลำบาก เพราะไม่รู้ว่รัฐบาลจะใช้หลักเกณฑ์อะไรในการพิจารณาคัดเลือกโครงการที่มีการนำเสนอ มา เนื่องจากขณะนี้รัฐบาลไม่มีหลักเกณฑ์อะไรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังทำอยู่เลย

“ขณะนี้ วสท. ในฐานะที่เป็นองค์กรวิชาชีพ ก็มีแนวคิดที่จะจัดทำข้อเสนอแนะโครงการที่อยู่ในที่ไออาร์ให้กับรัฐบาล โดยอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลจากหลายฝ่าย ซึ่งจะมีการประชุมเพื่อแถลงรายละเอียดอีกครั้งในวันที่ 30 กรกฎาคมนี้ ซึ่งในงานดังกล่าวจะมีผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งบริษัทเอกชนด้านกรอกก่อสร้าง บริษัทที่ปรึกษาและสมาชิกของ วสท. มาร่วมความคิดเห็นเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในทุกแง่มุม รวมทั้งตั้งข้อสังเกตนำเสนอให้รัฐบาลอีกรอบ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับรัฐบาลว่า จะรับฟังและนำไปปรับใช้มากน้อยแค่ไหน”

เช่นเดียวกับนายสุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ อดีตนายกรัฐมนตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง เห็นตรงกันว่า ร่างที่ไออาร์น้ำของ รัฐบาลนั้น เป็นการรับฟังข้อมูลจากนายปลอด ประสพ สุรัสวดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพียงฝ่ายเดียว จึงอาจทำให้เกิดคำถามขึ้น อีกทั้งร่างที่ไออาร์มี เนื้อหาที่กว้างเกินไป ทั้งที่ร่างที่ไออาร์ควร รัดกุม มีการโฟกัสมากกว่านี้ ต้องมีความเป็น ไปได้ทางเศรษฐกิจ และสามารถนำไปใช้ได้ และจะต้องมีความยั่งยืนและต้องดำเนินการ อย่างบูรณาการได้ ไม่เช่นนั้นจะทำให้เกิด คำถาม หากมีคำถามแล้วสามารถตอบได้ก็ไม่ เป็นปัญหา แต่หากไม่มีคำตอบที่ดีจะทำให้งาน ไม่มีความคืบหน้า

“ที่ไออาร์ที่ดีและใช้ได้ นั้น ควรจะต้องมี ความครอบคลุมทุกอย่าง แต่อันนี้ไม่มีอะไรเลย ทั้งเรื่องการบริหารจัดการน้ำ ทั้งที่รัฐควรจะ ต้องหาคนที่รู้เรื่องมาบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาคน ต้องมี การประสานการทำงานร่วมกัน ใช้คนจากทุก รูปแบบ การเสนอทางเลือกให้ชุมชน”

ตามหลักการ Conceptual สำหรับ โครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินเป็นแสนๆ ล้านบาทนั้น จะต้องมียอดงบประมาณต่างๆ เช่น ร่างที่ไออาร์จะต้องพูดถึงเรื่องการออกแบบ เบื้องต้น หรือผลการศึกษาเบื้องต้น ความ

เป็นไปได้ของโครงการ อุปสรรคและปัญหา อีกทั้งจะต้องมีรายละเอียดโครงการ และเป็นโครงการที่เนื้อหาในการบริหารจัดการน้ำ อย่างครบถ้วน กล่าวคือ 1.จะต้องมีโครงสร้าง พื้นฐาน เช่น อุโมงค์ส่งน้ำ ฟลัดเวย์ และพื้นที่ สำหรับทำแก้มลิง 2.มีระบบการบริหารจัดการ คือ มีคอมพิวเตอร์ ระบบซิงเกิลคอมมานด์ และ 3.การระบุถึงบุคลากรที่จะมาเป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการ เพราะการลงทุนมหาศาลเป็น แสนๆ ล้าน จะต้องมียุทธศาสตร์การบริหารจัดการ และดูแล เหมือนที่ญี่ปุ่นและเนเธอร์แลนด์ ซึ่ง หากรายละเอียดทั้ง 3 ด้านไม่ครบถ้วน ชัดเจน การพัฒนาโครงการอย่างยั่งยืนก็จะเป็นไปด้วย ความลำบาก

“รัฐบาลควรตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อ พิจารณาคัดเลือกโครงการที่เอกชนเสนอมา ซึ่งคณะกรรมการจะต้องประกอบด้วยตัวแทน จาก 3 ฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนภาครัฐ นักกฎหมาย เพื่อพิจารณาโครงการอย่างรอบคอบ เพราะ เป็นโครงการลงทุนที่มีมูลค่าสูง เกี่ยวข้องกับ คนจำนวนมาก คงไม่สามารถทำให้ทุกฝ่าย พอใจได้ จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะต้องมีการฟ้องร้อง เกิดขึ้นแน่นอน

ดังนั้น ต้องมีนักกฎหมายมาช่วยดูให้ รอบคอบ และตัวแทนจากวิศวกรที่มีความ รู้เรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ต้องมีผู้เชี่ยวชาญ เรื่องน้ำมาร่วมด้วย”

ทีมข่าวเศรษฐกิจ